

Sygn. akt III AUa 275/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 czerwca 2013 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Maria Pietkun
Sędziowie:	SSA Irena Różańska-Dorosz (spr.) SSA Janina Cieślikowska
Protokolant:	Magdalena Krucka

po rozpoznaniu w dniu 4 czerwca 2013 r. we Wrocławiu
sprawy z wniosku (...) Sejmiku Osób Niepełnosprawnych
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.
przy udziale zainteresowanej K. K.
o ubezpieczenie społeczne
na skutek apelacji (...) Sejmiku Osób Niepełnosprawnych
od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu
z dnia 18 grudnia 2012 r. sygn. akt IX U 395/12

I. **oddala apelację,**

II. **zasądza od wnioskodawcy na rzecz strony pozwanej kwotę 240 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 18 grudnia 2012 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu IX Wydział Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie (...) Sejmiku Osób Niepełnosprawnych z siedzibą we W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału we W. z 23 stycznia 2012 r., znak (...) oraz (...) oraz zasądził od wnioskodawcy na rzecz organu rentowego kwotę 120 zł tytułem kosztów procesu.

Rozstrzygnięcie to Sąd Okręgowy wydał w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny sprawy:

W dniu 8 października 2008 r. K. K. zawarła z (...) Sejmikiem Osób Niepełnosprawnych z siedzibą we W. umowę zlecenia nr (...), w ramach której miała prowadzić księgowość projektu „równe szanse” oraz umowę zlecenia nr (...), w ramach której miała prowadzić księgowość projektu „ruch dla każdego – aktywny niepełnosprawny”. Kolejne umowy zlecenia dotyczące projektu „równe szanse” zostały zawarte między stronami w dniu 1 listopada 2008 r. o numerze (...) oraz w dniu 1 grudnia 2008 r. o numerze (...).

W związku z tymi umowami K. K. wystawiła m. in. dwie faktury nr (...) z dnia 28 listopada 2008 r. oraz nr (...) z dnia 19 grudnia 2008 r.

W tym czasie K. K. świadczyła pracę na rzecz innego pracodawcy w oparciu o umowę o pracę i z tego tytułu otrzymywała wynagrodzenie w kwocie 1.126 zł miesięcznie. K. K. świadczyła w zakresie księgowości głównej na rzecz (...) Sejmiku Osób Niepełnosprawnych pracę w oparciu o umowę o dzieło w okresie od 2006 r. do 2009 r., kończyło się to bilansem i sprawozdaniem rocznym.

Praca w ramach wskazanych wyżej umów zlecenia była pracą dodatkową niezwiązaną z „księgowością główną” i dotyczącą nowego zadania. Umowy były wykonywane pod nadzorem koordynatora. Do obowiązków K. K. należało rozliczanie kosztów zrealizowanych przez Sejmik projektów, jak i przygotowywanie szeregu kserokopii dokumentów potrzebnych do rozliczenia. Ponadto współpracowała ona z koordynatorem przy wyszukiwaniu rachunków, uzgadnianiu danych do sprawozdania.

Płatnik składek – (...) Sejmik Osób Niepełnosprawnych nie zgłosił K. K. do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu zawartej umowy zlecenia.

W wyniku przeprowadzonej kontroli w okresie od 5 lipca 2011 r. do 5 sierpnia 2011 r. przez Wydział Kontroli Płatników Składek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. w Wojewódzkim Sejmiku Osób Niepełnosprawnych stwierdzono, że wnioskodawca nie dokonał prawidłowego zgłoszenia zleceniobiorców, w tym K. K., do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, ubezpieczenia zdrowotnego i tym samym nie ustalił podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe i zdrowotne. Przedmiotową kontrolą objęto okres od stycznia 2007 r. do grudnia 2010 r.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd orzekł, że odwołania wnioskodawcy nie zasługują na uwzględnienie. W uzasadnieniu wyroku Sąd I instancji w pierwszej kolejności powołał treść przepisów mających w sprawie zastosowanie tj. art. 6. ust. 4, art. 18 ust. 1 i 3, art. 41, 46 i 47 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j.: Dz. U. z 2009 r., nr 205, póź. 1585 ze zm.), określających zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym oraz określających odpowiedzialność płatnika składek za odprowadzenie składek do ZUS, jak również wskazał, na treść art. 81 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r., nr 164, poz. 1027 ze zm.), określającego zasady podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu. Jednocześnie Sąd ten podkreślił, że ze stanu faktycznego sprawy wynika, że K. K. świadczyła pracę na rzecz wnioskodawcy w oparciu o umowy zlecenia, pozostając jednocześnie w stosunku pracy z innym pracodawcą.

Sąd stwierdził, że z uwagi na to, że zainteresowana nie wykonywała pracy w ramach umowy zlecenia na rzecz pracodawcy, z którym pozostawała w stosunku pracy, jak wymaga tego art. 9 ust. 4b ustawy systemowej, jak również w okresie, którego dotyczy spór nie miała ustalonego prawa do emerytury lub renty, to w związku z treścią art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy systemowej powinna zostać zgłoszona przez płatnika składek do obowiązkowego ubezpieczenia emerytalnego, rentowego i wypadkowego, a dla tego ustalenia nie ma znaczenia fakt, że złożyła oświadczenie o niezgłaszaniu jej do obowiązku ubezpieczeń społecznych.

Sąd Okręgowy przyjął także, że zarówno treść umów łączących strony, jak i zakres określonych w nich czynności, świadczyły o tym, że miały one charakter zlecenia.

Apelację od wyroku wywiódł wnioskodawca, zaskarżając go w całości, a orzeczeniu zarzucił:

I. naruszenie art. 6 ust 1 pkt 1 i 4, art. 12. ust. 1 w zw. z art. 9 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j.: Dz. U. z 2009 r., nr 205, poz. 1585 ze zm.), przez ich błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, że zainteresowana K. K. podlegała we wskazanych wyżej okresach obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i wypadkowemu,

II. naruszenie art. 9 ust. 2 wskazanej wyżej ustawy przez błędne przyjęcie, że w niniejszej sprawie nie ma on zastosowania,

III. naruszenie § 6 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w/s opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163, poz. 1349 ze zm.) przez zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w wyższej wysokości niż wynika z tego przepisu, podczas gdy pozwany wnosił o zasądzenie kosztów według norm przepisanych.

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę wyroku w całości przez ustalenie, że zainteresowana nie podlegała w spornych okresach ubezpieczeniom społecznym i wypadkowemu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny ustalił, że w spornym okresie K. K., wbrew temu co stwierdził Sąd Okręgowy, nie była zatrudniona na podstawie umowy o pracę, ale w okresie 2006 – 2009 pracowała we (...) Sejmiku Osób Niepełnosprawnych na podstawie umów o dzieło.

(Dowód: zeznania zainteresowanej k. 95 – 96)

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że jakkolwiek Sąd I instancji dokonał błędnego ustalenia dotyczącego stwierdzenia, że zainteresowana w spornym okresie zatrudniona była na podstawie umowy o pracę, tak okoliczność ta ostatecznie nie wpłynęła na prawidłowość wydanego wyroku.

Spór w sprawie wymagał przede wszystkim ustalenia, czy zainteresowana K. K. podlegała ubezpieczeniom społecznym i wypadkowemu z tytułu zawartej z wnioskodawcą umowy zlecenia.

Jak to słusznie wskazał Sąd Okręgowy, zgodnie z brzmieniem art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j.: Dz. U. z 2009 r., nr 205, poz. 1585 ze zm.), obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem ust. 3 i 6 oraz art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, zwanymi dalej „zleceniobiorcami”, oraz osobami z nimi współpracującymi, z zastrzeżeniem ust. 4.

Jednocześnie istotne dla rozstrzygnięcia sprawy są także regulacje art. 41, art. 46 oraz art. 47 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z których wynika wyraźnie, że to płatnik składek zobowiązany jest obliczyć, potrącić z dochodów ubezpieczonych, rozliczyć oraz opłacić należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Zobowiązany jest również do przekazania do Zakładu imiennych raportów miesięcznych i deklaracji rozliczeniowej po upływie każdego miesiąca kalendarzowego w terminie ustalonym dla rozliczania składek.

Skoro analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego wykazała, że w tym czasie zainteresowana nie była objęta obowiązkowymi ubezpieczeniami, konkluzja jest oczywista, że konieczne jest objęcie K. K. za wskazany wyżej okres

obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi oraz ubezpieczeniem wypadkowym z tytułu zawartych z wnioskodawcą umów zlecenia. Tak też uczynił organ rentowy wydając zaskarżone decyzje.

Wbrew stanowisku strony odwołującej się, dla wyżej opisanego obowiązku objęcia ubezpieczeniami, jak również obowiązku odprowadzenia przez płatnika stosownych składek z tego tytułu, nie ma znaczenia fakt złożenia przez ubezpieczoną oświadczenia o braku podstaw do zgłoszenia jej do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych.

Sąd Apelacyjny nie podziela też argumentacji przedstawionej przez wnioskodawcę w apelacji, w której skarżący podnosi, że zainteresowana w sprawie jako zleceniobiorca winna sama złożyć wniosek do organu rentowego o objęcie jej ubezpieczeniami. Przepis art. 9 ust 2 ustawy systemowej, ma zastosowanie do ubezpieczonych, którzy podlegają już ubezpieczeniu z innego tytułu i umożliwia objęcie ubezpieczeniem społecznym, również z innych tytułów, na wniosek osoby zainteresowanej. K. K. natomiast, w ocenianym okresie, jak już wskazano powyżej, nie pozostawała w ubezpieczeniu, bowiem w istocie nie była zatrudniona w oparciu o umowę o pracę, z tego też względu objęcie jej ubezpieczeniem z tytułu umowy zlecenia nie może mieć charakteru dobrowolności, ale jest obowiązkowe. Zainteresowana nie mogła wybrać pomiędzy tytułami ubezpieczenia, ani też wnosić o objęcie ubezpieczeniem z dwóch tytułów, gdyż podstawę do ubezpieczenia stanowiły tylko i wyłącznie wiążące ją z (...) we W. umowy zlecenia. Z powyżej wskazanych przyczyn Sąd Apelacyjny stwierdza, że zarzuty podniesione w apelacji wnioskodawcy nie zasługują na uwzględnienie, bowiem pozostają one w sprzeczności z obowiązującymi przepisami prawa.

Bezzasadne jest także zażalenie wnioskodawcy na postanowienie Sąd Okręgowego w przedmiocie zasądzenia kosztów procesu. Zgodnie z § 6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu w przypadku wartości przedmiotu sporu do 500 zł stawka minimalna wynosi 60 zł, a zważywszy na to, że skarżący odwołał się od dwóch decyzji organu rentowego, koszty te wyniosły 120 zł.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny, w oparciu o przepis art. 385 k.p.c., oddalił apelację wnioskodawcy jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w oparciu o art. 98 k.p.c. oraz § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

R.S.